

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
25 червня 2026 року,
протокол № 13.

Т.в.о. ректора, голова вченої ради
університету, доктор юридичних наук,
професор

Олег ОМЕЛЬЧУК

25 червня 2026 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«УКРАЇНА В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВОВОМУ ВИМІРІ»

для підготовки на другому освітньому рівні

здобувачів вищої освіти ступеня магістра

за спеціальністю D8 Право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право

Освітня програма «Магістр права»

РОЗРОБНИК:

Доцентка кафедри, доктор філософії з права,
доцентка

17 червня 2026 року

Алла КІРИК

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри міжнародного та європейського права
17 червня 2026 року, протокол № 13

Завідувачка кафедри, міжнародного та
європейського права, кандидат юридичних
наук, доцентка

17 червня 2026 року

Світлана ЛОЗІНСЬКА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми
18 червня 2026 року

Сергій КРУШИНСЬКИЙ

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
18 червня 2026 року

Віктор ЗАХАРЧУК

Рішення методичної ради університету
18 червня 2026 року, протокол № 8.

Голова методичної ради університету,
кандидатка наук з державного
управління, доцентка
18 червня 2026 року

Ірина КОВТУН

Обліковий обсяг програми – 0,92 ум.др.арк.

ЗМІСТ

			Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни	–	4
2.	Заплановані результати навчання	–	4
3.	Програма навчальної дисципліни	–	5
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	6
	4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	–	6
	4.2. Аудиторні заняття		7
	4.3. Самостійна робота студентів	–	7
5.	Методи навчання та контролю	–	7
6.	Схема нарахування балів	–	8
7.	Рекомендована література	–	8
	7.1. Основна література	–	8
	7.2. Допоміжна література	–	9
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	10

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– D Бізнес, адміністрування та право
2. Код і назва спеціальності	– D8 Право
3. Назва спеціалізації	– немає
4. Назва дисципліни	– Україна в міжнародному правовому вимірі
5. Тип дисципліни	– обов'язкова
6. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– другий
7. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– магістр
8. Загальний обсяг вивчення дисципліни (кредитів ЄКТС / годин)	– 4 / 120
9. Форма семестрового контролю	– екзамен
10. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– немає
2) супутні дисципліни	– Юридична іноземна мова
3) наступні дисципліни	– Застосування Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод
4) дисципліна пов'язана з такими вибірковими дисциплінами	– Правове регулювання туристичної діяльності в Україні та Європейському Союзі – Захист прав споживачів за законодавством України та Європейського Союзу – Захист прав в мережі Інтернет в Україні та Європейському Союзі – Правові цінності ЄС – Міжнародне кримінальне право – Порівняльне кримінальне право України та держав Європейського Союзу – Правові засади колективної безпеки
11. Мова вивчення дисципліни	– українська

2. Програмні компетентності і заплановані результати навчання

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті.
	Спеціальні компетентності СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності; СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України; СК 4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України; СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Програмні результати навчання	РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права. РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.
---	---

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Особливості геополітичного становища України

Геополітичне положення України.
 Проблеми визначення стратегії зовнішньої політики України після здобуття незалежності.
 Геополітичні інтереси сучасної України. Захист національної безпеки України.
 Сучасна геостратегія України у світовому геопросторі.

Тема 2. Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин: етапи, внутрішні та зовнішні чинники

Зовнішня політика держави: функції, цілі, засоби. Міжнародні відносини як середовище існування української держави. Зовнішня політика держави в сучасних умовах. Визначальні засади зовнішньої політики України.

Тема 3. Участь України в діяльності міжнародних організацій

Участь України в міжнародних безпекових організаціях.
 Участь України в міжнародних організаціях з захисту прав людини
 Участь України в міжнародних економічних організаціях
 Участь України в міжнародних культурних, освітніх та інших організаціях

Тема 4. Україна та ЄС

Європейська інтеграція як основа демократії та управління в ЄС.
 Історичні та політичні передумови інтеграційних процесів Україна-ЄС.
 Східне партнерство ЄС. «Східне партнерство +»: передумови, зміст, наслідки для України. Розвиток політичних та економічних відносин з ЄС з поглибленням програми Східного партнерства ЄС (з 2020 року).
 Угода про партнерство та співробітництво. Порядок денний асоціації Україна-ЄС.
 Угода про асоціацію України та ЄС. Етапи формування, підписання. Ратифікація Угоди про асоціацію.
 Правові передумови та наслідки подання Україною заявки на членство в ЄС.

Тема 5. Особливості відносин Україна-НАТО

Україна – НАТО. Програма «Партнерство заради миру». «Хартія про особливе партнерство між Україною та НАТО». Проблема вступу України до НАТО.

НАТО як міжнародна організація безпеки. Основні завдання НАТО в сфері безпеки. Розширення НАТО.

Правові засади співробітництва Україна-НАТО

Види та наслідки співпраці України та НАТО на сучасному етапі

Розширення видів та форм співпраці України та НАТО.

Тема 6. Взаємовідносини України з країнами світу

Взаємовідносини з країнами Близького і Середнього Сходу. Відносини з «новими індустріальними країнами» Азії.

Взаємовідносини України з країнами Латинської Америки.

Взаємовідносини України з європейськими країнами.

Взаємовідносини України з США.

Економічні, політичні та інші наслідки воєнних дій на території України для взаємовідносин з росією та Білоруссю.

Тема 7. Участь України у миротворчих операціях

Участь України у програмі «Партнерство заради миру».

Миротворчі місії ООН та участь в них України.

Правовий статус учасників(ниць) миротворчих операцій.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Особливості геополітичного становища України	14	2	2	-	-	10	14	2	-	-	-	12
2.	Становлення України як суб'єкта міжнародних відносин: етапи, внутрішні та зовнішні чинники	14	2	2	-	-	10	14	2	-	-	-	12
3.	Участь України в діяльності міжнародних організацій	18	4	4	-	-	10	18	2	2	-	-	14
4.	Україна та ЄС	18	4	4	-	-	10	18	2	1	-	-	15

5.	Особливості відносин Україна-НАТО	16	4	2	-	-	10	16	2	1	-	-	13
6.	Взаємовідносини України з країнами світу	16	4	2	-	-	10	16	2	2	-	-	12
7.	Участь України у миротворчих операціях	24	2	2	-	-	20	24	2	-	-	-	22
	Всього годин:	120	22	18	-	-	80	120	14	6	-	-	100

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає виконання завдань.

4.3.2. Самостійна робота студентів заочної форми навчання включає опрацювання завдань до кожної теми та виконання письмових контрольних робіт.

4.3.3. Завдання для самостійної роботи студентів, а також порядок здобуття балів за самостійну роботу визначаються в силабусі навчальної дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація;
- 3) дискусія.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення тестових завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попереднього заняття;
- 2) захист підготовленого публічного виступу

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену. Структура екзаменаційного білету включає три теоретичні питання.

Залежно від безпекової ситуації в країні та регіоні екзамен може проводитись у формі усного опитування або виконання тестових завдань.

Тестові завдання складаються з 40 закритих питань з однією правильною відповіддю.

6. Схема нарахування балів

6.1. Наррахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентами під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів визначаються у силабусі з дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Бехруз Х. Н. Право міжнародних організацій : навч.-метод. посіб. [Електронне видання] / Х. Н. Бехруз, О. Ю. Цибульська ; за ред. Х. Н. Бехруза ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2022. – 40 с. Режим доступу : <https://doi.org/10.32837/11300.23470>
2. Вегеш М., Палінчак М., Петрінко В. Геополітика в постатях і термінах : підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія». Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/pdf>
3. Добрянська Н.В. Актуальні питання адаптації законодавства України до критеріїв ЄС: навч. посіб. / Добрянська Н.В. .- Київ: Юрінком Інтер, 2025.- 544 с.
4. Єдиний державний реєстр Міжнародних організацій, членом яких є Україна. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/uchast-u-mizhnarodnih-organizaciyah>
5. Мамонтова Е. В., Кормич А. І. Співпраця України з міжнародними організаціями в умовах російської агресії: проблеми, напрямки, завдання. *Актуальні проблеми політики*. 2024. Вип. 73. С. 126-133. URL: http://app.nuoua.od.ua/archive/73_2024/20.pdf
6. Пархоменко-Куцевіл О. Проблеми забезпечення національної безпеки в умовах воєнного часу. Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування». 2023. Вип. 3. С. 143-150. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2023-3.19>.

7. Перова Л.В. Участь України в миротворчих операціях ООН: правові та практичні питання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2019. Випуск 58. Том 2. С. 191–194. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/921571.pdf>
8. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 1 липня 2010 року № 2411-VI. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>
9. Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 30 липня 2021 року «Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України» (Указ Президента України) № 448/2021. (2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/2021#Text>.
10. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Ратифікована від 16.09.2014 № 1678-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011
11. Україна-НАТО: діагностика партнерства. Аналітична записка. URL: <http://neweurope.org.ua/wp-content/uploads/2017/12/Ukrayina-y-NATO--Diagnostyka-partnerstva.pdf>
12. Українська призма: Зовнішня політика 2022. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка» Київ, 2023. 308 с. https://prismua.org/wp-content/uploads/2023/05/UPFP-23-UKR_WEB.pdf
13. Українська призма: Зовнішня політика 2023. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка» — Київ, 2024. — 336 с. URL: <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/21179.pdf>
14. Українська призма: Зовнішня політика 2025. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка» — Київ, 2026. — 332 с. URL: https://prismua.org/wp-content/uploads/2026/05/UPFP_26-UKR_WEB.pdf
15. Хартія про особливе партнерство між Україною та Організацією Північноатлантичного договору. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_002

7.2. Допоміжні джерела

1. Відносини Україна – НАТО. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ДОГОВОРУ 2014. С. 1. URL: http://www.nato.int/cps/uk/natolive/topics_37750.htm
2. Допомога НАТО Україні. Стислий огляд. URL: http://www.ispc.org.ua/wp-content/uploads/2018/11/NATO_support_UA_2018.pdf
3. Машталір Х., Леськів С. Інтеграція України до Європейського Союзу як основа для розбудови громадянського суспільства. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 6. С. 163-166. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgip_2017_6_37.
4. Міжнародні відносини та світова політика : навчальний посібник. О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко та ін. ; за заг. ред. д-ра філ. наук, професора О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 207 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/.pdf>
5. Середюк, Н. (2020). Українсько-японські відносини та їхній вплив на розвиток Української держави. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*, (42), 89-98. <https://doi.org/10.31861/mhpi2020.42.89-98>
6. Ткач, О.І. Перспективи співробітництва латиноамериканського регіону в контексті глобальних процесів. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія*. 2012. Т. 109. С.70 – 73.
7. Трофимчук А. П. Аналіз динаміки зовнішньоторговельного співробітництва між Україною та країнами Східної Азії. *Економічний простір: Збірник наукових праць*

- Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2015. № 98. С. 44-53.
8. Указ Президента України «Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
 9. Про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами. Угода, Протокол, Міжнародний документ від 14.06.1994 URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/998_012.
 10. Стратегія міжнародної миротворчої діяльності України: Указ Президента України від 15 червня 2009 року N 435/2009. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435/2009#Text>
 11. Сліпенюк В. В. Міжнародна миротворча діяльність України в контексті забезпечення миру та безпеки в світі. *Право та державне управління*. 2022. С. 22-28. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/4_2022/3.pdf
 12. Чепкова К.О. Міжнародні організації як суб'єкти правовідносин у сфері захисту дітей під час збройних конфліктів. *Юридичний науковий електронний журнал* № 10/2022. С. 744-746. URL: http://lsei.org.ua/10_2022/185.pdf

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Міністерство закордонних справ України - <https://mfa.gov.ua/>
2. Глосарій термінів Європейського Союзу - <http://europa.dovidka.com.ua>
3. Офіс публікацій Європейського Союзу - <https://op.europa.eu/>
4. Верховна Рада України - <http://rada.gov.ua>.
5. Урядовий портал - <https://www.kmu.gov.ua/>
6. Представництво Європейського Союзу в Україні - https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
7. Європейська Рада, Рада Європейського Союзу - <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2018/07/09/ukraine/>
8. Платформа Громадянського Суспільства Україна-ЄС - <http://eu-ua-csp.org.ua/what-is-eu-ua-csp/>
9. Місія України при НАТО - <https://nato.mfa.gov.ua>
10. НАТО - <https://www.nato.int>
11. ООН - <https://www.un.org/en>